

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Uzturlīdzekļi Ģimenes Locekļiem](#) > [Netherlands](#)

Uzturlīdzekļi ģimenes locekļiem

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Nīderlande

1 Ko praksē nozīmē jēdzieni “uzturlīdzekļi” un “uzturēšanas saistības”? Kurām personām ir jāmaksā uzturlīdzekļi citai personai?

Pienākums izmaksāt uzturlīdzekļus izriet no asinsradniecības un radniecības svainībā, (iepriekšējas) laulības vai vecāka un bērna attiecībām. Uzturēšana ir pienākums daļēji segt saņēmēja (“uzturlīdzekļu saņēmēja”) dzīvošanas izmaksas, neraugoties uz dzīvošanu atsevišķi.

Laulāto uzturēšanas saistības, kas ir spēkā laulības ietvaros, turpinās arī pēc laulības izbeigšanās. Tiesa, pieņemot spriedumu par laulības šķiršanu vai vēlāku spriedumu, var piespriest vienam no bijušajiem laulātajiem izmaksāt uzturlīdzekļus otram bijušajam laulātajam, kura ienākumi nav pietiekami dzīvošanas izmaksu segšanai (un nav sagaidāms, ka ienākumi būs pietiekami šo izmaksu segšanai arī turpmāk), ja to pieprasa šis otrs bijušais laulātais. Nosakot izmaksājamos uzturlīdzekļus, tiesnesis ņem vērā uzturlīdzekļu saņēmēja vajadzības un otrajam bijušajam laulātajam pieejamos līdzekļus (finanšu resursus). Būtiski var būt arī nefinanšu faktori, piemēram, laulības ilgums vai personas ar tiesībām uz uzturlīdzekļiem vecums. Maksimālais uzturlīdzekļu izmaksas periods ir pieci gadi. Ja laulība vai reģistrētās partnerattiecības ir ilgušas mazāk nekā 10 gadus, uzturēšanas pienākums beidzas pēc tam, kad ir aizritējis laiks, kas ir vienāds ar pusi no laulības vai partnerattiecību ilguma.

Ir iespējami trīs turpmāk aprakstīti izņēmumi.

- Ja laulātajiem ir kopīgi bērni, uzturlīdzekļus (bijušajam) laulātajam izmaksā līdz brīdim, kad jaunākais bērns sasniedz 12 gadu vecumu.
- Ja laulība ir ilgusi vismaz 15 gadus un uzturlīdzekļu saņēmējs 10 gadu laikā sāk saņemt vecuma pensiju, uzturlīdzekļu izmaksu pārtrauc, kad sākas pensijas izmaksa.
- Ja uzturlīdzekļu saņēmējs ir dzimis 1970. gada 1. janvārī vai pirms tam, laulība vai reģistrētās partnerattiecības ilga vairāk nekā 15 gadus un uzturlīdzekļu saņēmējs nesāks saņemt pensiju tuvāko 10 gadu laikā, uzturlīdzekļu izmaksas periods ir 10 gadi.

Pēc uzturlīdzekļu saņēmēja lūguma termiņu var noteikt tiesa, ja, ņemot vērā visus lietas apstākļus, šo likumā noteikto termiņu piemērošana būtu pretrunā saprātīguma un taisnīguma principiem. Šāds pieprasījums jāiesniedz trīs mēnešu laikā pēc saistību izbeigšanas.

Bijušie laulātie attiecībā uz uzturlīdzekļiem var noslēgt ārpustiesas vienošanās. Tās parasti nosaka (šķiršanās) līgumā. Praksē šo vienošanos tiesa ratificē laulības šķiršanas vai reģistrēto partnerattiecību izbeigšanas brīdī. Šī ratifikācija nodrošina lielāku juridisko noteiktību saņēmējam, jo vienošanos izpildi var panākt tiesu izpildītājs vai dažos gadījumos *LBIO* (Valsts Aģentūra uzturlīdzekļu iemaksu iekasēšanai).

Augstāk minētais attiecas arī uz uzturlīdzekļiem, kas tiek noteikti personām, kas bijušas reģistrētās partnerattiecībās.

Vecāku un pamāšu/patēvu uzturēšanas saistības

Vecākiem atbilstoši saviem līdzekļiem ir jāsedz nepilngadīgu bērnu aprūpes un audzināšanas izmaksas. Laulības

vai reģistrētu partnerattiecību laikā patēvam/pamātei ir pienākums uzturēt arī viņa/viņas laulātā vai civilpartnara nepilngadīgos bērnus, kas ietilpst viņu ģimenē. Vecākiem un patēvam/pamātei ir arī pienākums segt sadzīves un mācību izmaksas saviem (pa)bērniem vecumā no 18 līdz 21 gadam. Pēc tam, kad pēcnācēji ir sasnieguši 21 gada vecumu, vecākiem ir jāmaksā uzturlīdzekļi tikai tad, ja viņu pēcnācējiem ir vajadzīga palīdzība.

Bioloģiskā tēva / mātes partnera uzturēšanas saistības

Bērna bioloģiskajam tēvam ir arī pienākums nodrošināt uzturlīdzekļus ikvienam bērnam, kura tēvs viņš ir (bet kuru nav atzinis), ja šim bērnam ir tikai māte un nav tiesisku ģimenes attiecību ar citu vecāku (proti, ja bērnam nav cita vecāka juridiskā izpratnē). Tāds pats pienākums attiecas uz mātes partneri, kurš ir piekritis dzimumaktam, kura rezultātā varēja tikt radīts bērns.

To personu uzturēšanas saistības, kas nav vecāki un kam ir kopīga aizgādība

Personai, kura nav bērna vecāks un kurai ir kopīgas bērna aizgādības tiesības ar bērna vecāku, ir uzturēšanas saistības attiecībā uz šo bērnu (Civilkodeksa 1:253.w pants). Uzturēšanas saistības ir spēkā līdz bērna divdesmit pirmajai dzimšanas dienai, kad kopīgā aizgādība tiek izbeigta sakarā ar bērna pilngadības iestāšanos.

Kad ir jāsedz dzīvošanas izmaksas?

Vecāku, arī pamātes, patēva pienākums attiecībā pret saviem nepilngadīgajiem (pa)bērniem un (pa)bērniem, kuri ir jaunieši, (un uzturēšanas saistības, kas līdzvērtīgas vecāka uzturēšanas saistībām) pastāv neatkarīgi no vajadzības. Visās citās attiecībās tiesības uz uzturlīdzekļiem ir tikai trūcīgām personām.

Personas ir uzskatāmas par trūcīgām, ja tām nav pietiekamu ienākumu, lai parūpētos par sevi, un nav sagaidāms, ka šī persona spēs iegūt pietiekamus ienākumus. Vecāku, arī pamātes, patēva pienākums attiecībā pret saviem nepilngadīgajiem (pa)bērniem un (pa)bērniem, kuri ir jaunieši (līdz 21 gada vecumam), pastāv neatkarīgi no vajadzības. Uzturlīdzekļi ir nepieciešami arī bērniem līdz 21 gada vecumam.

Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs?

Likumiskie kritēriji uzturlīdzekļu summas noteikšanai ir saņēmjēja vajadzības un maksātāja maksātspēja.

2 Līdz kādam vecumam bērns ir tiesīgs saņemt uzturlīdzekļus? Vai uzturēšanas saistību ziņā pastāv atšķirīgi noteikumi attiecībā uz nepilngadīgām un pilngadīgām personām?

Vecākiem ir jāsedz aprūpes un audzināšanas izmaksas bērniem, kas jaunāki par 18 gadiem (nepilngadīgi bērni). Tas attiecas uz dzīvošanas un citām izmaksām, kas saistītas ar bērna audzināšanu, piemēram, izglītības un brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm. Vecāku pienākums ir atbilstoši pieejamajiem līdzekļiem segt bērna aprūpes un izglītošanas izmaksas. Šīs saistības ir spēkā arī tad, ja bērnam pašam ir savi līdzekļi un/vai ienākumi.

Ja bērns ir 18–20 gadus vecs (t. s. "jaunietis"), vecāki ir atbildīgi par bērna dzīvošanas un izglītības izmaksu segšanu. Tiek uzskatīts, ka dzīvošanas un izglītības izmaksas atbilst bērna aprūpes un audzināšanas izmaksām bērnībā. Šo pienākumu piemēro pat tad, ja bērniem ir savi līdzekļi un/vai ienākumi. Tomēr ja bērniem ir regulārs un pastāvīgs ienākumu avots, tas ietekmēs viņiem nepieciešamā uzturlīdzekļu pabalsta apmēru.

Attiecībā uz pēcnācējiem, kas ir vecāki par 21 gadu, vecākiem ir pienākums maksāt uzturlīdzekļus tikai tad, ja pēcnācēji ir trūcīgi un nespēj sevi aprūpēt, piemēram, fiziskas vai garīgas invaliditātes gadījumā.

3 Vai man būtu jāiesniedz pieteikums kompetentā iestādē vai tiesā, lai saņemtu uzturlīdzekļus? Kādi ir galvenie šīs procedūras elementi?

Uzturlīdzekļu maksātāja maksājamo summu puses var noteikt patstāvīgi un iekļaut nolīgumā, vai arī to var noteikt ar tiesas nolēmumu.

Laulību šķiršanas lietās tiesai nereti pieprasa pieņemt lēmumu arī par bijušā laulātā vai bērna uzturlīdzekļiem.

4 Vai pieteikumu var iesniegt radnieka (ja var – kādas pakāpes) vai bērna vārdā?

Pieteikums ir jāiesniedz uzturlīdzekļu saņēmēja juristam. Pieteikuma iesniegšana bez jurista nav atļauta. Nepilngadīgos bērnus tiesā pārstāv viņu likumīgais pārstāvis (parasti viens no vecākiem).

5 Ja plānoju vērsties tiesā, kā es varu uzzināt, kuras tiesas jurisdikcijā ir mana lieta?

Valsts jurisdikcija

Attiecībā uz Nīderlandes tiesu valsts jurisdikciju uzturlīdzekļu lietās kompetentā tiesa ir tiesa, kas izskata lietu pirmajā instancē: tiesa pēc pieteikuma iesniedzēja (viena no pieteikuma iesniedzējiem) vai vienas no attiecīgajām pusēm, kas minētas pieteikumā, dzīvesvietas vai, ja vienai no šīm pusēm nav dzīvesvietas, — tiesa pēc vienas no pusēm faktiskās dzīvesvietas. Pārsūdzību var iesniegt apelācijas tiesā, kuras jurisdikcijā ir attiecīgā tiesa.

Starptautiskā jurisdikcija Eiropas Savienībā

Kopš 2011. gada 18. jūnija attiecībā uz uzturēšanas saistībām Eiropas Savienībā ir spēkā Padomes 2008. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās. Regulā ir paredzēti noteikumi par tiesas jurisdikciju.

Uzturēšanas saistību regulas būtisks elements ir tās 3. pants, kurā ir četri iespējamie pamati šādu tiesu jurisdikcijai:

- uzturlīdzekļu maksātāja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai vai
- uzturlīdzekļu saņēmēja pastāvīgās dzīvesvietas tiesai, vai
- papildu jurisdikcija: tiesai, kurai ir jurisdikcija attiecībā uz personas statusu (piemēram, izcelsme, laulības šķiršana); vai
- papildu jurisdikcija: tiesai, kurai ir jurisdikcija vecāku atbildības jomā.

Puses, savstarpēji vienojoties, var arī izvēlēties jurisdikciju, pamatojoties uz noteiktiem būtiskiem faktoriem. Uzturēšanas saistību regulas piemērošanas kontekstā nav noteikta prasība, ka atbildētāja pastāvīgajai dzīvesvietai jāatrodas dalībvalsts teritorijā. Arī pušu valstspiederībai nav nozīmes.

Tā kā regulas noteikumi par jurisdikciju vairs neattiecas tikai uz gadījumiem, kad atbildētāja domicils ir ES, tie vienmēr ir piemērojami Nīderlandē.

Starptautiskā jurisdikcija ārpus Eiropas Savienības

Attiecībā uz Nīderlandes tiesas starptautisko jurisdikciju ārpus Eiropas Savienības tiek piemēroti tālāk norādītie nosacījumi. Ja atbildētājs dzīvo ārpus Eiropas Savienības, Nīderlandes tiesai ir jurisdikcija saskaņā ar Civilprocesa kodeksu. Tādā gadījumā Nīderlandes laulību šķiršanas lietu tiesa tiek pilnvarota izvirzīt pagaidu noteikumus attiecībā uz laulības šķiršanu vai palīgnoteikumus, piemēram, par uzturlīdzekļu izmaksu vai par laulāto kopīgā mājokļa turpmāku izmantošanu. Nīderlandes tiesa ir kompetenta lemt arī par neatkarīgu pieteikumu par uzturlīdzekļiem, ja:

- vai nu pieteikuma iesniedzējs, vai viena vai vairākas pieteikumā minētās ieinteresētās personas dzīvo Nīderlandē;
- lieta ir kā citādi pietiekami saistīta ar Nīderlandes tiesisko sfēru;
- puses ir izvēlējušās Nīderlandes tiesas, vai
- ieinteresētā persona ierodas tiesā un neizvirza iebildi par jurisdikcijas neesamību.

6 Vai man kā pieteikuma iesniedzējam jāizmanto starpnieka (piem.,

advokāta, centrālās vai vietējās iestādes u. c.) pakalpojumi, lai uzsāktu tiesvedību? Ja nē – kāda ir kārtība?

Uzturlīdzekļu noteikšanas, maiņas vai izbeigšanas pieprasījums jāiesniedz juristam. Jurists pārstāv pieteikuma iesniedzēju tiesas sēdē. Juristu vārdi un adreses ir atrodamī tīmekļa vietnē "[Atrast juristu – Nīderlandes advokātu kolēģija](#)".

Ir izveidota [Ģimenes tiesību juristu un mediatoru laulību šķiršanas procesā sabiedrība](#), kuras biedri cita starpā specializējas laulības šķiršanas un uzturlīdzekļu jautājumos. Viņi specializējas arī mediācijā un visos jautājumos, ko tā ietver.

7 Vai man, lai uzsāktu tiesvedību, būs jāmaksā nodevas? Ja jā, tad kāds būs to apmērs? Vai varu saņemt juridisko palīdzību procesuālo izdevumu segšanai, ja man nav pietiekamu finanšu līdzekļu?

Par tiesvedību ir jāveic iemaksa tiesas izdevumu segšanai. Tā ir tiesas nodeva. Papildus tai ir sedzama arī jurista un tiesu izpildītāja maksa.

Ja prāvníkam nav iespēju (pilnībā) segt jurista izmaksas, viņš(-a) noteiktos apstākļos var kvalificēties juridiskās palīdzības saņemšanai. To sauc par "juridiskās palīdzības gadījumu". Valdība sedz daļu no izmaksām; prāvníeks maksā "līdzmaksājumu". "Līdzmaksājuma" apmērs ir atkarīgs no prāvníeka ienākumiem un viņam pieejamajiem finanšu līdzekļiem. Juridisko palīdzību sniedz [Juridiskās palīdzības padome](#). Juristam ir jālūdz juridiskā palīdzība Juridiskās palīdzības padomē.

Ja tiek piešķirta juridiskā palīdzība, tiesas nodeva tiek samazināta arī uzturlīdzekļu lietās.

Tiesības saņemt juridisko palīdzību ir attiecināmas arī uz pārobežu strīdiem, t. i., gadījumiem, kad pieteikuma iesniedzēja dzīvesvieta atrodas ārpus Nīderlandes. To reglamentē ES [direktīva par to, kā uzlabot tiesu iestāžu pieejamību pārobežu strīdos](#). Juridisko palīdzību var pieprasīt, atsaucoties uz Juridiskās palīdzības likuma (*Wet op de rechtsbijstand*) 23.A-23.K pantu, vērsoties Juridiskās palīdzības padomē Hāgā, izmantojot šai direktīvai pievienoto standarta veidlapu, kas ir vienāda visās dalībvalstīs.

8 Kāda veida uzturlīdzekļus tiesa visticamāk piespriedīs? Kā tiek aprēķināts uzturlīdzekļu apmērs? Vai tiesas nolēmumu ir iespējams pārskatīt, ja mainās dzīves dārdzība vai ģimenes apstākļi? Ja jā – kā (piem., piemērojot automātiskas indeksācijas sistēmu)?

Tiesā var iesniegt pieteikumu par bērna un partnera uzturlīdzekļu noteikšanu, grozīšanu vai atcelšanu. Pieteikumu iesniedz jurists.

Savā lēmumā tiesa ņem vērā pušu vajadzības un spējas (finanšu resursus). Tiesu iestādes ir izstrādājušas ieteikumus, lai nodrošinātu šo jēdzienu vienotu praktisku piemērošanu (ziņojums par [uzturēšanas kritērijiem](#) publicēts tīmekļa vietnē "Tiesiskums"). Šiem ieteikumiem nav likuma spēka, un tiesas un puses atsevišķos gadījumos no tiem var atkāpties.

Tiesas nolēmumā var būt svarīgi šādi ienākumu un izdevumu posteņi (kas nav izsmeļoši):

- ienākumi no darba (peļņa vai peļņa no pašnodarbinātības)
- stipendijas
- ienākumi no pensijām vai pabalstiem
- nomas maksājumi
- pastāvošas iespējas palielināt ienākumus (peļņas iespējas)
- hipotēkas atmaksa un procenti
- citas strukturālās ikmēneša izmaksas
- apdrošināšanas prēmijas

- finansiālās saistības pret citām personām
- parādu summa un to atmaksa.

Uzturlīdzekļu summas izmaiņas

Vienošanos vai tiesas nolēmumu var grozīt ar turpmāku lēmumu, ja vienošanās vai tiesas nolēmums vairs neatbilst likumā noteiktajiem kritērijiem apstākļu maiņas dēļ. Puses var arī savstarpēji vienoties par jaunu uzturlīdzekļu summu.

Tiesību aktos noteiktā indeksācija

Tieslietu ministrs ik gadu nosaka procentuālo apmēru, kādā ar likumu tiek palielināts tiesas noteiktais uzturlīdzekļu maksājums vai savstarpējas vienošanās ceļā noteiktais maksājums. Aprēķinot šo procentuālo pieaugumu, tiek ņemtas vērā darba samaksas izmaiņas privātajā un publiskajā sektorā, kā arī tendences citās nozarēs. Šis procentuālais apmērs tiek publicēts Nīderlandes valdības oficiālajā laikrakstā.

Šīm uzturlīdzekļu automatiskajām korekcijām ir piemērojami vairāki izņēmumi. Puses, kā arī tiesa var izslēgt tiesību aktos noteikto indeksāciju vai noteikt alternatīvu metodi indeksācijas veikšanai.

9 Kā un kam uzturlīdzekļi tiks maksāti?

Uzturlīdzekļi bijušajiem laulātajiem tiek tieši izmaksāti bijušajam laulātajam. Tiesas noteiktie uzturlīdzekļu maksājumi nepilngadīgiem bērniem tiek tieši izmaksāti vecākam, kura aprūpē atrodas attiecīgais bērns. Pēcnācēji, kas ir gados jauni pieaugušie, saņem uzturlīdzekļus tieši.

10 Ja attiecīgā persona (parādnieks) nevēlas uzturlīdzekļus maksāt labprātīgi, kādus piespiedu pasākumus var piemērot?

Ja bērna un/vai partnera uzturēšanas saistības nosaka ar tiesas nolēmumu un uzturlīdzekļu maksātājs nepilda saistības, izpildi var panākt [Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālais birojs \(LBIO\)](#), ieturot līdzekļus no uzturlīdzekļu maksātāja algas vai pabalstiem. Saistību izpildi var panākt arī tiesu izpildītājs (pieejami arī citi konfiskācijas veidi). Ja nav tiesas nolēmuma, lieta ir jānodod izskatīšanai tiesā. Šajā jautājumā būtu jāvērsas pēc palīdzības pie jurista.

11 Īsumā aprakstiet ierobežojumus, kas attiecas uz izpildes darbībām, jo īpaši noteikumus parādnieka aizsardzībai un noilguma termiņus Jūsu valsts izpildes sistēmā.

Ja tiek veikti ieturējumi no pabalstiem vai algām, ir jāņem vērā summa, kurai piemēro atbrīvojumu.

Uz gadījumiem, kad maksājums vēl nav noteikts ar tiesas nolēmumu vai vienošanos, attiecas piecu gadu noilguma termiņš.

Ja uzturlīdzekļu maksājumi jau ir noteikti, piecu gadu noilguma termiņš attiecas uz savstarpēji saskaņotiem uzturlīdzekļu samaksas termiņiem, kas ir pagājuši, bet nav ievēroti. Attiecībā uz uzturlīdzekļiem, kas noteikti ar tiesas nolēmumu, izpildes noilguma termiņš ir 20 gadi.

12 Vai ir kāda organizācija vai iestāde, kas var palīdzēt piedzīt uzturlīdzekļus?

Bērnam un/vai partnerim veicamo uzturlīdzekļu maksājumu nokavējuma gadījumā var vērsties [Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālajā birojā \(LBIO\)](#), vai saistību izpildes panākšanas nolūkā var iecelt tiesu izpildītāju.

Uzturlīdzekļu saņēmējam ir jāpilnvaro *LBIO* nokavēto uzturlīdzekļu maksājumu piedziņai. Nepieciešamības gadījumā *LBIO* var īstenot piespiedu piedziņu. Piemēram, *LBIO* var veikt ieturējumus no uzturlīdzekļu maksātāja algas, pabalstiem vai nekustamā vai kustamā īpašuma.

Uzturlīdzekļu saņēmējam ir jāpilnvaro *LBIO* nokavēto uzturlīdzekļu maksājumu piedziņai. Uzturlīdzekļiem ir jābūt noteiktiem ar tiesas nolēmumu. Laikā, kad tiek pieaicināts *LBIO*, neizpildīto saistību kavējums nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus (*LBIO* var atgūt neizpildītas saistības, kuru izpildes termiņš ir kavēts ilgāk nekā sešus mēnešus, ja tiesas nolēmums ir pieņemts šo sešu mēnešu laikā un ir noteikts maksājums ar atpakaļejošu spēku).

Nepieciešamības gadījumā *LBIO* var īstenot piespiedu piedziņu. Tas, piemēram, var confiscēt daļu no uzturlīdzekļu maksātāja algas, pabalstiem vai – ar tiesu izpildītāja starpniecību – nekustamo vai kustamo īpašumu.

LBIO sniedz atbalstu uzturlīdzekļu saņēmējam bez maksas. Pēc piedziņas pieprasījuma saņemšanas un pirms tādas piedziņas īstenošanas, kas ietver izmaksas, situāciju mēģina atrisināt, izmantojot mediāciju un/vai sniedzot paskaidrojumu. Gandrīz trīs ceturtdaļās gadījumu šie paņēmieni ir sekmīgi. Tomēr, ja *LBIO* pārņem uzturlīdzekļu piedziņu, uzturlīdzekļu maksātājs sedz izmaksas saistībā ar līdzekļu piedziņu. *LBIO* piemēro maksu par uzturlīdzekļu piedziņu. Šī maksa veido 15 % no ikmēneša maksājamās summas un nokavētajiem uzturlīdzekļu maksājumiem. No uzturlīdzekļu maksātāja tiek piedzītas arī visas ar saistību izpildes panākšanu saistītās izmaksas.

13 Vai organizācijas (valdības vai privātas) var iepriekš pilnībā vai daļēji izmaksāt uzturlīdzekļus parādnieka vietā?

LBIO vai tiesu izpildītājs nevar piešķirt uzturlīdzekļus.

14 Ja atrodos šajā dalībvalstī un parādnieka dzīvesvieta ir citā valstī:

14.1 Vai varu saņemt palīdzību no kādas iestādes vai privātas organizācijas šajā dalībvalstī?

LBIO uzdevumi ietver arī tādus, kas saistīti ar uzturlīdzekļu starptautisko piedziņu. Šie uzdevumi izriet no regulām un konvencijām, kuru puse ir Nīderlande.

Nīderlande ir pievienojusies [1956. gada 20. jūnijā Ņujorkā pieņemtajai ANO Konvencijai par uzturlīdzekļu piedziņu ārvalstīs](#) (Ņujorkas Konvencija). Tā ir konvencija par savstarpēju tiesisko palīdzību, kuras mērķis ir atvieglot uzturlīdzekļu iekasēšanu starptautiskās lietās. Valstīs, kas pievienojušās Ņujorkas Konvencijai, tās īstenošana ir uzticēta vienai vai vairākām iestādēm. Nīderlandē šī iestāde ir *LBIO*.

Kopš 2014. gada 1. augusta starp Eiropas Savienības dalībvalstīm (tikai daļēji attiecībā uz Dāniju) un citām līgumslēdzējām valstīm ir spēkā 2007. gada 23. novembra Hāgas Konvencija par uzturlīdzekļu bērniem un cita veida ģimenes uzturēšanas līdzekļu pārrobežu piedziņu. Hāgas Konvencija aizstāj Ņujorkas Konvenciju starp līgumslēdzējām pusēm tiktāl, ciktāl abu konvenciju piemērošanas joma sakrīt. Jautājumos, kas skar attiecības starp ES dalībvalstīm, prioritāra ir Uzturlīdzekļu regula (Regula (EK) Nr. 4/2009).

Darbības, ko veic *LBIO* un pašas ārvalstu iestādes kā centrālās iestādes, principā ir bez maksas. Centrālā iestāde pati sedz savas izmaksas, kas saistītas ar regulas un Konvencijas piemērošanu. Centrālā iestāde no pieteikuma iesniedzēja nevar iekasēt maksu, izņemot jebkādus atsevišķus izdevumus, kas izriet no konkrētu pasākumu pieprasījuma.

14.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju?

Ja dzīvojat Nīderlandē, sazinieties ar *LBIO*:

Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālais birojs (*LBIO*)

Postbus 8901
3009 AX Rotterdam

Lai varētu izmantot *LBIO* sniegtos pakalpojumus, ir jāiesniedz pieteikuma veidlapa. Šo veidlapu var lejupielādēt vietnē "[Starptautiskais uzturlīdzekļu pabalsts](#)".

15 Ja parādnieks ir šajā dalībvalstī un es atrodos citā valstī:

15.1 Vai varu tieši iesniegt lūgumu šādai iestādei vai privātai organizācijai šajā dalībvalstī?

Pēc uzturlīdzekļu saņēmēju pieprasījuma *LBIO* veic arī uzturlīdzekļu piedziņu no uzturlīdzekļu maksātājiem, kuru dzīvesvieta ir Nīderlandē. Ja citā dalībvalstī dzīvojošs uzturlīdzekļu saņēmējs vēlas iesniegt prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no Nīderlandē dzīvojoša uzturlīdzekļu maksātāja, viņš var atsaukties uz Konvencijas sistēmu. Tad uzturlīdzekļu saņēmējam ir jāiesniedz pieteikums savas valsts nosūtītājā institūcijā, kas pēc tam sazinās ar saņēmēju institūciju Nīderlandē (*LBIO*). Saņēmēja institūcija pēc tam veic atbilstošas darbības, lai piedzītu uzturlīdzekļus.

15.2 Ja jā – kā sazināties ar šo iestādi vai privāto organizāciju un kāda veida palīdzību iespējams saņemt?

Kontaktinformāciju skatīt atbildē uz 14.2. jautājumu.

16 Vai šai dalībvalstij ir saistošs 2007. gada Hāgas protokols?

Jā.

17 Ja šai dalībvalstij 2007. gada Hāgas protokols nav saistošs – kādi tiesību akti būs piemērojami uzturēšanas prasībai saskaņā ar attiecīgās valsts noteikumiem starptautisko privāttiesību jomā? Kādi ir šie atbilstošie noteikumi starptautisko privāttiesību jomā?

Neattiecas.

18 Kādi ir noteikumi par tiesu pieejamību pārrobežu lietās Eiropas Savienībā (atbilstoši Uzturēšanas saistību regulas V nodaļas struktūrai)?

Turpmāk izklāstītais ir svarīgs, lai paskaidrotu Nīderlandes tiesību aktu noteikumus par faktisku piekļuvi un bezmaksas juridisko palīdzību saskaņā ar Uzturēšanas saistību regulu (un Uzturlīdzekļu konvenciju).

LBIO jau pirms regulas un konvencijas stāšanās spēkā darbojās kā saņēmēja un nosūtītāja iestāde procesos saskaņā ar Ņujorkas Konvenciju un kā saņēmēja iestāde veic procedūras ārvalstu pieteikuma iesniedzēju labā. Saskaņā ar Ņujorkas Konvencijas 6. pantu *LBIO* kā saņēmēja iestāde veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atgūšanu saņēmēja vārdā. *LBIO* savā vārdā starptautiskajās tiesvedībās par uzturlīdzekļiem rīkojas kā procesa puse. *LBIO* neiekasē tiesas nodevu par lūgumrakstu iesniegšanas procesu. *LBIO* no ārvalsts pieteikuma iesniedzēja neiekasē nekādus izdevumus, kas radušies saistībā ar tiesvedību. Konvencijas 14. panta 3. punktu un regulas 44. panta 3. punktu var piemērot saskaņā ar praksi, kas ir spēkā atbilstīgi Ņujorkas Konvencijai. Proti, pieteikuma iesniedzējs var celt prasību bez juridiskās palīdzības (juridiskās palīdzības sniedzēja juridiskās pārstāvības izpratnē), jo centrālā iestāde (*LBIO*) pati sniedz nepieciešamos pakalpojumus bez maksas.

19 Kādus pasākumus šī dalībvalsts ir veikusi, lai nodrošinātu Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā minēto funkciju īstenošanu?

Saskaņā ar Likumu par Uzturlīdzekļu maksājumu piedzišanas nacionālo biroju (*Wet LBIO*) *LBIO* ir pietiekamas spējas veikt Uzturēšanas saistību regulas 51. pantā noteiktos uzdevumus.

Likums cita starpā reglamentē vairāku iestāžu un dienestu pienākumu bez maksas sniegt informāciju *LBIO*, lai tas darbotos kā centrālā iestāde.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 20/10/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetētās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.